

ELŐFIZETÉSI ARAK:

A kiadónivalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 "

Helyben hához hordva:
 Egész évre... 18 kor.
 Negyedévre... 5 "

Vilákra postázva szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétű órában
 künnap utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

Szerkesztőség kéziratok visszavételére
 vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, május 11.

A szabadelvű párt válsága.

Kiegyezés, kvótaemelés, kuriai bírások, Adria-szerződés kisebb-nagyobb vihart ugyan okoztak a szabadelvű pártban, sőt az utóbbi már-már nagyobb bajjal is fenyegetett, de úgy látszik az igazi válságot csak az inkompatibilitási törvény revíziója hozza a pártra.

Aki ismeri a szabadelvű párt keletkezését, aki ismeri a liberálisizmus természetét, az nem fog csudálkozni ezen a dolgon. Hiszen néhány nap előtt a Bánffy sajtója vetette szemére Tiszának, aki ezt a pártot megalapította, hogy nemzeti politika helyett pártpolitikát folytatott.

Egyik kiváló nemzetgazdasági és politikai író — Carley Tamás — már évtizedekkel ezelőtt olyan formán jellemezte a liberálisizmust, hogy arra törekszik, hogy a párt tagjai valamennyien helyet kapjanak a terített asztal körül (az angol politikus más, erősebb kifejezést használt), arra azonban jól vigyáznak, hogy a dulakodás közben ez a terített asztal — fel ne boruljon.

Szakasztott ilyen volt negyedszázad óta a magyar liberális párt. Ebben kulminált minden törekvése. Eppen azért foroghatott veszedelemben bármily eminens állami országos érdek, nem támadott belőle igazi válság a pártra, és mikor mégis támadt valamelyes — feláldozták az elvet, lett légyen az klotúr, kvóta- vagy éppen

Tisza-lex, — de nem áldozták fel a párturalmat, hogy továbbra is a dúsán terített asztal mellett maradhassanak.

Most azonban komoly, igazi válság fenyegeti a pártot — mert azon veszedelem előtt állanak, hogy felborul — maga az asztal.

Csak innét lehet megmagyarázni Tiszának állásfoglalását.

A hét elején megemlékeztünk már részletesen Tisza Kálmánnak, a megöregedett közlegénynek mindenkit meglepő kirukkolásáról. A Neue Freie Presse hozott elsőnek hírt Tisza szenzációs nyilatkozatáról. Elámultak rajta, nem akarták hinni az emberek. Hogy semmi kétség se maradjon, megerősítette az Egyetértés hasábjain (jellemző, hogy nem a félhivatalos utján!) maga az öreg közlegény. Csak azt igazította helyre, mintha ő kidobatóról beszélt volna. Ha nem fogadja el a párt az ő módosításait, tudni fogja ő magától is kötelességét.

Ez a nyilatkozat igazi válság elé állította a pártot, mely a mai népes konferencián foglalkozott a kiélesedett kérdés megoldásával.

Persze hogy nem oldották meg a kérdést, hanem azt határozták, hogy máskor határoznak.

Beszélt Tisza Kálmán is és a kik beszédét hallották, rá mondták: ez Tisza Kálmán.

Kerülgette a kérdést, mint a macska a forró kását s nem mert határozottan nyilatkozni egyik irányban sem.

Pedig a kérdés most már annyira

élére van állítva, hogy lehetetlen csak úgy egyszerűen, pár odavetett frázissal megoldani. A szabadelvű párt válsága aktuálissá vált, kitért s mert jelenleg ez a párt bírja Magyarországon a kormányhatalmat, a válság megoldásának mi-kéntje országos kérdés.

A megoldás pedig vagy az, hogy a párt megtartja Tisza Kálmánt és ezzel a régi rendet, vagy elejti és ezzel áttér az új, a tiszta rendszerre.

S úgy látszik, ezt nagyon nehéz kérdésnek találta a jeles pártértekezlet. Annyi sok okos ember gyült össze és még sem tudtak semmit határozni.

Jó kezekben van Magyarország jelene és jövője.

* * *

Az érdekes pártértekezlet a következőképp folyt le:

A szabadelvű párt értekezlete.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Érkezett éjjel 1 órakor.

A szabadelvű párt értekezletére ma este egészen megtelt a Lloyd klub tanácskozó terme. Az értekezletet Podmaniczky Frigyes báró nyitotta meg, mire Rohonczy Gyula, az összeférhetlenségi javaslat előadója rámutatott a javaslat keletkezésének okaira és indoklására.

Előadta azt is, hogy a bizottság tanácskozása közben új eljárási rend tervezetének kidolgozását is szükségesnek tartotta.

Tisza Kálmán (Halljuk!) úgy fogja föl, hogy a párt tagjainak kötelességük,

A „TISZÁNTÚL” TÁRCZÁJA.

Annuska jeggyűrűje.

Irtá: Krüger Aladár.

IV.

Anna néni és Zoltán bácsi.

A medaille-fedél elbeszélésével nem volt más meglepődve, csak a kis pityke. Aztánczolt és gurult örömeiben.

— Katonatempó! Éljen a hadsereg! Tágulj cibbil, lódulj cibbil!

A többiek annál jobban kifejezték nem-tetszésüket. Mindeniknek volt valami kifogásolni valója. Egyiknek nem tetszett a kis Ninus esélésapága, különösen a fülbevaló erőlyesen meg-róitja a százados iránti szerelmi intermezzót; másik a mamában talált kifogásolni való, a mit ő el sem tud hinni felőle, erre az első kijelentette, hogy ő meg Ninusról nem hiszi el a históriát egészen s végre is megegyeztek abban, hogy a kis medaille fedél az elbeszélésben erősen tódított és lódtított. Ninus fellebbanása csak olyan bakfis-lobogás volt, a mama pedig nagyon megérdemelte a századost, mert derék, jó anya volt, mint az anyák mind s egyáltalán az egész mesének elég lesz a felét elhinni.

Ez a közvélemény szava volt s mindjárt meg is indokolták, hogy ezzel azért személyében sérteni senkit sem akarnak. Egyszerűen azzal magyarázták a dolgot, hogy a pityke meg a

medaille-fedél két szerelmes, a kik most végre feltalálták egymást. Ha pedig két szerelmes összetalálkozik, azok beszéde nem szól másnak, csak kettejüknek; ne is hallgassa más, mert okvetlenül bolondságnak fogja találni. Lehet is, hogy az.

A medaille-fedél elpirult szégyenében, a katonagomb pedig haragjában.

— Kinek mi köze hozzá! Igenis, szeretjük egymást s akár tetszik, akár nem, de mi egymásé leszünk.

Most a jeggyűrű-töredék is megszólalt:

— Igen, leszünk, még pedig mindnyájan. Holnap az olvasztóban olyan szépen egybeolvadunk, hogy nincs az a szerelmes pár, a melyik utánunk esinálja. Hanem Pityke úrfinak csak a füle kerül közénk.

— Mit, az én fülemet levágják?

— Nem azt, csak letörik, mint valami fölösleges jégcsapot.

— Jégcsap? Az én fülem? Dejszen ha a kapitányom megtudja, vagy ha csak Zoltán urfi is meghallja...

— Ki tudja, hol e te kapitányod? Vagy Grácban várja az már a halált mint rokkant generális, vagy pedig a kis angyalokat tanítja odafent fegyverfogásokra. Zoltánod is lehet azóta menyországi adjuváns.

A pityke elszontyolodott.

— Biz az már régen volt, nagyon régen, sóhajtott olyan fájdalmasan, hogy a gyűrűdarabka megszánta.

— Ne búsulj azért pajtás, nem fáj az na-

gyon, ha egy darabodat letörik, csak mintha a zápfogadat buznák ki. Egy kissé sajog, aztán vége, még könnyebben is érzed magad t utána. Én is keresztülestem rajta.

— Hogyan? Mikor? kérdezték egyszerre mindnyájan.

— Nem is olyan nagyon régen. De történt volna száz esztendeje, még sem felejteném el soha.

— A fájdalmat sem? tudakolta a pityke.

— Azt igen, az csak rövid ideig tartott. Hanem a többit... oh, a többi olyan különös történet!

Megvárta, míg a többiek elcsendesednek, aztán megkezdte az elbeszélést.

— Csak Anna néniem hívta a gazdát mindenki s ez a név rá is illett pompásan. Olyan szelid volt minden szava, minden mozdulata, mint ez a név: Anna néni. Ősz haja, melyre fekete főkötő simult, jóságos, öreges vonásai, egyszerű fekete ruhája mintha mind az mondták volna: én vagyok Anna néni, a jó Anna néni.

Nem emlékszem rá biztosan, mikor kerültem hozzá; de mert jeggyűrű voltam, valószínűleg akkor, mikor még a jó Anna néni talán a pajkos Ninettnek hívták s eljegyezte egy pajkos urfi, a kit meg talán Zoltánkámnak hívtak Anna néni hajdanában. Azóta Ninettből is, Zoltánkából és — édes öregem lett. Anna néni és Zoltán bácsi.

Furesa ember volt az öreg Zoltán bácsi. Azt mesélték róla, hogy fiatalabb korában na-

hogy aggályait már itt a párt kebelében is jelezzék. Részéről nem tartja a törvényjavaslatot szerencsés alkotásnak és nem heyeselheti, hogy az államgazdaság teréről leszorítottassanak oly egyének, akiknek eddigi működésük körére nézve haszonnal járt.

A javaslat még ebben sem mér egyenlő mértékkel. Például a dohánytermelést és szeszkontingenst megtarthatják, ami az illetőknek eddig volt, de a ki pénzügyi vállalatoknál működött, az inkompatibilis lesz, bármily érdemet szerzett az intézet felvirágoztatása körül, a mivel országos érdeket is szolgált. Vannak a javaslatnak egyéb hiányos intézkedései is, mind ennek dacára általánosságban elfogadja, mert ma is óhajtja, hogy e nagy port fölvert kérdés eintéztessék, mert reméli, hogy a részletes tárgyalás során legalább némely hiányai orvosolva lesznek. *További magatartását attól teszi függővé, hogy mi lesz az amit a részletekben javítani lehet. Ma még semmi irányban nem köli le magát és tiltakozik minden oly föltevés ellen, mintha ez fenyegetés akarna lenni.* Ez csak a párt iránti kötelesség. Fenyegetéssel élni már csak azért sem lehet szándékában, mert nem akarja magát nevetségessé tenni. Oly jelentést, mely a törvényjavaslat sorsát a főrendiházra való kiterjedéssel közné össze egyáltalában nem tart szükségesnek. Az ország érdekében és a Ház jövő jövője szempontjából igazán óhajtja, hogy a javaslat némely hiányain javítottassanak s fölkéri erre ugy a miniszterelnököt, mint a párt minden tagját.

Széll Kálmán (Halljuk!) Köszönettel fogadja Tisza Kálmán e viselkedését, hogy mindjárt a vita elején közölte a párttal és a kormánnyal álláspontját a törvényjavaslattal szemben, hogy lássák aggályait, melyeket a javaslat iránt táplál. Kötelességének tartja a maga álláspontját is kifejteni. (Halljuk!)

E kérdést nem a jelen kormány vetette föl, az előző kormánytól mint terhes örökséget vett át. Programm beszédebe ő e pontot is fölvette és így erkölcsi kötelessége volt az összeférhetlenség rendezését beváltani. Az inkompatibilitás kérdését meg kellett oldani, nem lehetett a terhes örökséget a jövő országgyűlésre hagyni. A kormány nem tett előterjesztést, ezt egy bizottságra bízta.

A kormány és a bizottság vezérelve az volt, hogy az 1875-iki törvény szellemének megfelelőt alkossanak. Szóló már a bizottságban is ellenezett minden ezzel ellenkező módosítást.

A részleteknél vitatkozhatunk, módosíthatunk, de már is kijelenti, hogy a javaslatot lényegében csak pártolni tudja, bárki is tesz módosításokat, melyek az 1875-iki törvény szellemével nem egyeznek meg, el fogadhatónak nem tart.

A mit Tisza Kálmán mondott és kifejtett, hogy az államgazdaságból kiváló egyének ki fognának zárni, azt mélyen sajnálja, de ezen nem lehet segíteni, mert személyes tekintetek alapján törvényt alkotni nem tud. Senkire sem gyakorol pressziót, nem kívánja, hogy e javaslatot megszavazza, **de a kormány akéredésben állást foglalt és ha e javaslatot nem tudja dűlőre vinni és a javaslat bármely okból nem válnék törvénygyé, ez oly sikertelenség lenne, amelynek terhe alatt a feladatát komolyan átérző kormánynak lehetetlen volna állását megtartani.**

Hieronymyi Károly Széll Kálmán beszédében legintósbabnak tartja azt, hogy a kormány állását köli a javaslatához. Nem személyes kivételeket akar tenni, de elvi szempontból nagy részben elfogadhatatlannak tartja. Több pontot sorol elő, a melyek javítását kívánja.

Széchenyi Aladár gróf előre boesátja, hogy ő lelkes híve a miniszterelnöknek s tiltakozik ama föltevés ellen, mintha

szavai a miniszterelnök ellen irányulnának. A bizottság tullótt a czélon, nekünk nincs szükségünk ilyen szigoru törvényre. Mindnyájan kívánjuk, hogy a képviselők ne jussanak jogtalan előnyök-höz, de egyesek tulkapásai főleg a Bánffy-kormány hanyagságai miatt, nem illik, hogy mindenkit sujtssanak.

Tisza István gróf elismeri, hogy a leg-radikálisabb megoldás lenne, hogy minden üzleti összeköttetést az állammal összeférhetlennek mondanak ki.

Ezt megtehetik könnyen más államok, de a legmesszebb menő károk nélkül ez nem lehetséges nálunk, hol az ipari tevékenység ki-leenczledrésze még hosszú ideig nem képzelhető el másként, mint többé kevésbé összeköttetésben az állammal. Az utolsó husz év alatti fejlődés sohasem következett volna be, hogy a magyar ipar élen nem állottak volna szellemi fölényel imponáló férfiak. Ily viszonyok között tartózkodni kell oly lépéstől, mely a magyar társadalom elitjét megfosztaná attól, hogy közgazdasági dolgokban az országnak szolgálatot tehessen. *Feltétlenül akarja mind azt, hogy az 1875. évi törvényt nem akarja szigorítani, hanem teljesen annak szellemében keresné a megoldást. És mélyen sajnálja, hogy a bizottság tul ment esen a határon.*

A részleteknél elfog menni önmegtagadásal ama határig, a meddig lelkiismerete megengedi. *Ha másrésztől mások is ezt teszik, a kérdés élére állítása elkerülhető és meg lesz található a becsületes kompromisszum.*

Apponyi Albert gróf csatlakozik a miniszterelnök által elmondottakhoz. Többek távozása fájdalmas lesz reá nézve és súlyos veszteség a közügyeknek. *De a parlament jövője szempontjából fontos feladatnak tartja és szükségesnek, hogy minden gyani és kétegy felé emeltesék a parlament függetlensége.* Ha e kettő közül kell választani, nem habozik egy percig sem. Különben az az irány, mely a politikai tevékenységet a közgazdasággal összefoglalta, tulságosan elha-

gyon sok reményt fűztek a jövőjéhez. Eszes, ügyes fia volt, a ki örökké valami nagy dologon tölte a fejét. Furt, faragott, kopácsolt, számított, méregetett mint valami magyar Edison s igazi szenvedéllyel vetette magát a gépészmérnökségre. A mellett irt verseket, végig udvarolta az egész várost, sétált színesznökkel és vitakozott komoly tudósokkal, tánczolt minden bálon és részt vett komoly gépészeti munkákban. A papák okosnak, a mamák nagyjövőknek, a leányok kedvesnek tartották, míg egyszer gondolt Zoltán bácsi merészet és nagyot s eljegyezte a pajkos Ninettet.

Ezzel aztán szépségesen bevágta a felesuek ígérkező jövő útját.

A papák boldognak nyilvánították, mert szerelmes. A mamák kevésre tartották a jövőjét, mert hiszen nem az ő lányukat vette el. A leányok pedig mit érdeklődjenek egy vőlegény, később férj iránt? Az már csak lejárt váltó, ki nem huzott osztálysorsjegyet. Temessük el.

Zoltán bácsinak sem maradt más hátra, mint keresni valami csöndes temetőt, a hova boldogságával meghuzódjék. A papák eddigi biztató ígéreiteire semmit sem lehetett építeni. Kapta hát magát, folyamodott egy kis hivatali állásért valamelyik felvidéki vashámorba s mikor azt megkapta, búcsuzás nélkül rögtön odautazott feleségétől. A halottak nem szoktak búcsuzni.

Ha el akart temetkezni, jobb helyet nem is választhatott volna.

Hírt csak a madárdal, a szellőstutogás vitt oda, az is csak néha-néha. Annál többször jártak arra a fellegek, hozva, ha nem is hírt, de legalább hivat, vagy esőt. Igazi kűsködés volt ott az élet a kis fizetésből, sok munkával, kevés pihenéssel; tizenöt év alatt a pajkos Ninettből és a helyke Zoltánból Anna néni és Zoltán bácsi lett.

Kettő azonban megmaradt Zoltánból Zoltán bácsiban is: imádtá a feleségét és bizott a jövőben. Napi munkája után elővette saját külön kis szerszámaikat, villamos telepét s kísérletezett, dolgozott késő estig. Világért ki nem mozdult volna onnan, csak akkor, mikor a felesége sétálni, vagy a kis leánya játszani hívta. Ezek ketten kedvesebbek voltak előtte minden lombiknál és villamosságnál s ezek tudtak is neki parancsolni.

Különösen a kis leány, a kis Annuska. Házasságuk tizedik évében született, egyetlen gyermek maradt: két olyan ok, a mi megmagyarazza a kicsikének nagy zsarnoki hatalmát. No de meg kell vallani, a kis Annuska nem élt vissza ezzel a nagy hatalommal. Olyan kedves, enivaló leánya volt, a milyen kedves csak lehet valaki. Ha férfi, jeggyűrű lettem volna. magam is szerelmes lettem volna bele.

(— No csak hagyjuk a szerelmet! szolt közbe a pulyke. Én már meguntam s nem is öreg embernek való az.)

— Pedig csak két öreg tudja egymást igazán szeretni, nem a szeles fiatalok. Soha olyan boldog lakodalmat, mint az Anna néni

és Zoltán bácsi ezüstmenyegzője volt. Zoltán bácsi egy-tréfas szerelmes verssel lepte meg Anna néni; mikor felolvasta, az asszonyok csak úgy peregetek a könyvei a nevetéstől. Anna néni viszont valahol megtakarított pénzecskejéből egy láda finom szivart (huszonöt év óta nélkülözött élvezet!) szerzett az »uracsájának«. Csak hárman voltak az ezüstlakodalmi ebédhez, de mégis csupa »ezüst« volt minden: a két ezüsthajú, korán megöregedett házassági és hóféhér ruhában, szőke hajjal az örökké mosolygó kis Annuska.

Azt hittem, örökké így kell ennek lennie.

Pár nappal az ezüstmenyegző után kipirult arcczal rozott be Annuska az édes apjához:

— Apukám! apukám! Mama valami nagyon jó újságot kapott.

— Hát örüljetez neki.

— Nem mi, hanem te fogsz neki örülni. Mama azt mondja, hogy te kaptál valami nagy elismerést.

— Eradj te kis bohó. Gondol még ream valaki kivületek? Hagyj csak el, mert eltévesztem az áramerősség megfigyelését.

A kis lány kiment s Zoltán bácsi úgy elfeledte az egész dolgot, mintha semmi sem történt volna. Ebéd után aztán Anna néni szó nélkül előhuzott egy újságpapírt s azt Zoltán bácsi elé terítette.

— Itt van, olvasd.

Zoltán bácsi beletekintett a lapba s lesem tette, míg végig nem olvasta. Nagy dolog volt

rapódzik és káros hatása lesz. Végül bizalmat szavaz Széll miniszterelnöknek és elfogadja a javaslatot.

Keresztény ifjak üdvözléte.

Tegnap keresték fel üdvözlétükkel a keresztény ifjak a keresztügy vezérszónokait. Először ifj. Zichy János grófot és Rakovszky Istvánt, majd Concha Győző egyetemi tanári keresték fel a küldöttség tagjai: Barbul Sándor, Ányos István, Mérey Tibor és László Zoltán joghallgatók.

Barbul rövid beszédére Concha hosszabb, 40 percig tartó remek beszéddel válaszolt.

Örömmel veszi át a keresztény ifjuság bizalmának ezen megnyilatkozását s ebben egy jobb jövő, a keresztény restauráció ébredését látja. Reméli, hogy az ifjak nemcsak külsőleg, hanem főleg lelkileg követni fogják annak tanait, ki a keresztben meghalt. Őva inti az ifjúságot, hogy ne hagyja magát politikai pártok eszközétül felhasználni. Ideálisan, igazi keresztényi szellemben törjön előre. Dolgozzék, tanuljon, mert csak így lehet igazi keresztény. Többek közt utalt arra, hogy a katedra szabadságát meg kell óvni, hisz a kereszténység a szabadságon alapul, nem a rideg erőszakon. Nem tettelegességgel, hanem érvekkel kell az ellenfelet leküzdeni. Igenis meg kell az ellenkező véleményeket hallgatni, türelmeseknek kell lennünk, hisz mindnyájan egy édes haza gyermekei vagyunk. Önérdelmeink kívánják, hogy megóvjuk szabadságainkat. S ha esetleg bántalmaznának, hit törjük keresztény erőnyel és bizzunk abban a jelvényben, amely a tökéletesbülés felé visz bennünket. Az igazság igazság marad, azt elnyomni nem lehet. Azért nem volt helyes a tettelegességek terére átmeenni. S reméli a keresztény ifjak nagybizottságának nem volt ebben része. Ez nem méltó a szent kereszthez.

Az ifjak megnyugtatták, hogy a tettelegességekben a keresztény ifjak nagybizottságának semmi része sem volt s arról tudomása sem volt.

Az üdvözlő-album, melyet az egyetemi ifjak küldöttsége átadott, a következő szövegű:

Mi alulírott budapesti egyetemi polgárok minden politikai pártfelfogástól eltekintve hálás köszönetünket fejezzük ki Concha Győző egyetemi tanár urnak, azért, hogy egyetemünk keresztény jellegére s ebből kifolyólag a kereszt régi jogaiba való visszahelyezésére nézve a jogi kar ülésén mint előadó, mélyreható tanulmányával kétségbevonhatatlanul megállapította a kereszt jogát az egyetemen; továbbá Zichy János gróf és Rakovszky István cs. és kir. kamarás és országgyűlési képviselő uraknak azért, hogy a kereszt szent ügyét, illetve egyetemünkön régi jogába való visszahelyezését hathatós és nagyszabású beszédekkel támogatták a képviselőházban.

Budapest, 1901. márczius.

Aláírták pedig az üdvözlő albumot a budapesti egyetem keresztény hallgatói, a bécsi Pázmáneum növendékei, a lipcei, jénai, pizai, athéni egyetem keresztény ifjai, a budapesti József-műegyetem keresztény hallgatói; a pozsonyi és a nagyváradai jogakadémia hallgatói; a beszercebányai, csanádi, eperjesi, esztergomi, győri, kolozsvári, nagyváradai, munkácsi, nyitrai, pécsi, rozsnói és váci szemináriumok papnövendékei.

A sárospatakiak a diák-kongresszuson.

A sárospataki diákok nem tartanak a debreczeniekkel. Nemcsak a teológiájuk különböz, hanem a politikájuk is. Ezt tanúsítja az alábbi nyilatkozat:

Mi, a sárospataki ev. ref. jogakadémia polgársága által a selmeczbányai diák-kongresszusra delegált képviselők az ez évi márczius 27-én kelt megbízatásunkra támaszkodva kijelentjük, hogy a kongresszuson részt veszünk. Szükségesnek tartjuk ezt kijelenteni szemben a testvér debreczeni főiskola ifjúságának ismeretes állásfoglalásával, tiszteletben tartva annak intenczióit, miután a békés kibontakozás egyedüli módját a kongresszusban látjuk. A személyes érintkezés által akartunk tiszta látást és határozott meggyőződést szerezni azon vádak felől, melyek a budapesti egyetemi ifjuság ellen a sajtóban napról-napra felhangzanak. És ezeknek a vádaknak esetleges bebizonyulása

esetén küzdeni akarunk az ellen az antiliberalis irány ellen teljes erőnkkel s ha ez a küzdelem meddőnek mutatkoznék, úgy készek leszünk a kongresszus oda hagyására is. De nem óhajtunk a merev elzárkózás és visszautasítás álláspontjára helyezkedni már csak azért sem, hogy így a kongresszus elmaradásának vagy az ellentétek még erősebb kiélesítésének odiumát magunkra vegyük. Nem akarjuk ezt végül azért sem, mert ez a gyűlés van hivatva határozni a jövő évi pesti nemzetközi diák-kongresszus ügye felől is, amely kongresszuson pedig a magyar ifjuság, — éppen Széll Kálmán miniszterelnök ur szavai szerint — kicsiben reprezentálja az egész magyar nemzetet és ahol vissza kell hogy verje a nemzetiségek részéről jövő esetleges támadásokat is.

Sárospatak, 1901. május 10.

Kiváló tisztelettel

Vilányi Miklós, Toma István,
Tót Dezső.

A delegációk.

A delegációkat a király tudvalóval e hónap 20-ára hívta egybe. A magyar delegáció a jövő hét valamelyik napján megtartja alakuló ülését. Az idén a főrendiház tagjain van a sor, hogy a delegációnak elnököt adjanak, ennek folytán előreláthatólag Szapáry Gyula gróf lesz az elnök. Május 20-án fogadja a delegációkat a király és miután Bécsben lesznek az ülések, ezuttal elsőnek a magyar delegátusokat. Másnap már hozzálátnak a munkához: ekkor terjeszti Goluchowszky gróf külügyminiszter jelentését a magyar delegáció elé, május 25-én pedig az osztrák delegációnak mutatja be.

A politika kulisszái mögül.

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, május 11.

Eddigélé még egyetlen egy ünnepségünk sem esett meg a nélkül, hogy egyes külső nyilvánulásaiban itt vagy ott visszatetszést ne szült volna. Természetes tehát, hogy a Ludovika-akadémia imént lezajlott ünnepe sem képezhetett kivételt.

abban! A kormány figyelmére méltatta az ő egyik találmányát, elismerését fejezte ki érte, egyúttal legközelebb 5000 forintot fog nekiküldeni, hogy ez irányban tanulmányait folytassa találmányát tökéletesítse. Zoltán bácsi egészen beleizzadt, míg végigolvasta s aztán némán tepte le az ujságot.

— No már most csak elhiszed? kérdezte a néni.

— El... el... pedig az egész olyan furcsa, olyan hihetetlen...

— Dehogy hihetetlen! Tudtam én mindig, hogy belőled híres, nagy embernek kell lenni. Mikor huszonöt évvel ezelőtt elvettél, már akkor tudtam, hogy ennek előbb vagy utóbb be kell következnie. Egy kissé utóbb jött, ennyiaz egész. Képzeld, mintha most esküdtünk volna meg s mintha a huszonöt év csak egy hosszú álom lett volna.

— Hosszú álom — az ám. Nézzük csak meg egymás haját, arról megtudjuk, milyen hosszú volt. Kár volt belőle felébredni.

— De bizony nem volt kár! Majd meglátnod még, milyen híres ember lesz belőled, ha az 5000 frton tovább dolgozol.

— Lehetett volna 25 évvel ezelőtt, a mikor még éreztem magamban alkotási erőt s azt a tudatot, hogy nem közönséges dolgokra vagyok hivatva. Azóta napról-napra csak a kiábrándulások követték egymást. Keserű csalódás jött csalódásra s mindenikből azt kellett meg tanulnom, hogy én is csak olyan közönséges szürke ember vagyok, mint más, a kinek elég, ha meg van a mindennapi kenyerere. Bele-

törődtem ebbe a tudatba; mirevaló volt belőle kizavarni engem?

Anna néni nem tágitott:

— Ugyan ne légy gyermek. Meg fogod mutatni nekik, hogy méltatlanul mellőztek eddig. Meg fogod mutatni, hogy a tehetséget lehet egy darabig elnyomni, de véglegesen megsemmisíteni nem lehet. Ez kötelességed nemcsak magad, hanem más elnyomott tehetségek iránt is.

Zoltán bácsi kételkedőleg nézett Anna néni szemébe.

— Ugy gondoltod? S valóban, mintha igazad volna. Látod, már engem is igazatni kezd a gondolat: mutassuk meg, mit tudunk.

— Persze. Le kell főzni, megazégyeníteni őket.

— Meg is teszem. Megmutatom, kit mellőztek bennem. Nemes bosszút fogok állani 25 év keserves küzdelmeimért, hadd piruljanak szegyenükben. Van még igazság a világon! Olyan nagy dolgokat fogok alkotni, minőkről még senki sem álmodott, csak én, huszonöt évvel ezelőtt! Mintha már is fiatalabb volnék, úgy érzem magamat... Pfüh, de meleg van!

Anna néni csillapítani kezdte.

— Jó, jó, majd beszélünk róla. Ne izgasd fel magad, még megárt. Eredj inkább egyet szundítani.

— Aludni most, a felébredés után? Nem azt, inkább rögtön munkához látok; csak ne lett volna egyszerűen olyan rekkenő meleg! A gépészetet sarkaikból fogom kiforgatni,

hogy új alapokra helyezzem. S tudod, hol ez a sarok? Ez a te kis jeggyűrűd. Te tartotad bennem a lelket huszonöt éven át, te feledtetted velem a mellőzést, a lenézést... Ejnye be melegem van! Nyisd ki az ablakot, Annuska.

— De édes lelkem, eredj már pihenni egészen nekivörösödöttél az izgalomtól.

— Nem pihenünk, hanem dolgozunk ezért a kis jeggyűrűért, hadd legyen neki is öröme. Ebből alkotunk új világot... Nyisd ki az ablaknak mindkét szárnyát; vagy kint is meleg van? Akkor inkább csukd be. Add csak ide a gyűrűdet, Annám. Látod ezt a parányi jőszágot? Nos hát ez lesz az én zászlóm, az én fegyverem, ezzel vívok ki dicsőséget, diadalt mindkettőnknek, ezzel sujtlok le kegyetlenül mellőzömre, így ni! Hahaha!

Zoltán bácsi egészen nekihevülve sujtott le velem az asztalra, úgy hogy egyszerre ketté pattantam. De nem volt időm saját fájdalmamon töprengeni, mert Anna néni rémes sikoltása elnyomta a saját fájdalmamat is.

— Zoltánom! Mi bajod?

Az öreg úr arca hirtelen sárgára vált, megtántorodott s visszaruskadt a székébe. Annuska és Anna néni odarohantak s megkapták estében.

— Apuskám... Zoltánom... mi bajod?

Az öreg ur alig hallhatóan sutogott:

— Semmi... már semmi... huszonöt év... diadal... előre!

Aztán nem szólt többet. A két nő zokogni kezdett s én azontúl nem törődtem velük, elég

A király-ajándékos zászló formája dolgában Bécsben a közösnek nevezett hadügyminiszteriumban döntöttek. És innen szivárgott ki a bécsi pápai nuncziatúra az a hír, hogy ezen a zászlón nem kap helyet Máriának, Magyarország védőasszonyának képe. *Talliani* bécsi pápai nunczius éppen akkor volt utazóban *Budapestre* a prágai és krakkói bibornokok biréum-ünnepélyére. Meg is jött és első dolga az volt, hogy *Wlassics* Gyula közoktatásiügyi minisztert fölkeresse. Itt azután előhozakodott azzal, hasson oda a közoktatásiügyi miniszter, hogy a zászlóra Mária képe jusson. A miniszter a közbenjárásra nem tartotta magát illetékesnek és így a nunczius *Szell* Kálmánhoz fordult. Hogy milyen eredménnyel, megláttuk akkor, amikor a zászlót kibontották: A kép nem volt rajta.

Hogy pedig az egész ünnepség során mindig és minduntalan a Gotterhaltét játszották, az illet még honvédségi ünnepen is megszokhattuk volna. Hogy azonban akkor, a mikor a király az első szöveget a zászlóba beverte, miért játszottak egy *török indulót*?! ezt valóban nem értjük. De azt sem, hogy akkor, a mikor a közös hadseregbeliek diszsortüzeltek, miért szorították meg egymás kezét oly tüntetően *Krieghammer* közös hadügyminiszter, meg *Lobkovicz* herceg, a budapesti hadtestparancsnok. Arról, hogy az ünnepség helyszínén, a tisztáson, a nemzeti színű lobogók erdejében miért éktelenkedett egy fekete-sárga zászló, még pedig közvetlenül a magyar király szomszédságában, arról nem is szólnak.

Az ünnepnek legjobban a kadétok örvendeztek. Valóban fejedelmi menázzsít kaptak, a király fizette a magánpenztárából és állott a következőkből:

A reggeli: kávé, tojásrántotta, vörös bor. A szemle után: két pohár sör, két sóskifli. Ebéd: Hat fogásos ebéd és minden növendék két pohár sört, 7 deczi

fájdalmat okozott a saját szerencsétlenségem. Jöttek-mentek az emberek, három napig egy szekrény alá bujva hallgattam valami nagy mozgást, harangozást, éneklést. A járó-kelők sokszor emlegettek ilyesfélét:

— Nagy öröm... hirtelen felindulás... szívbajos... szívszélhűtés...

De mindezt csak homályosan emlékszem, annyira fájt a magam baja. Negyednap végre viszontláttam Anna nénit és Annuskát. Hogy megváltoztak, édes Istenem! Feketében voltak mind a ketten s az a fájdalmas vonás arcukon Anna nénit tiszta öregebbé, Annuskát ezerszer szebbé tette. Sok keresgélés után rámtaláltak, megcsókoltak százszor is és végül eltertek egy szekrénybe. Szeretném tudni, mi lett belőlük? Szegények, most is könnyezek, valahányszor rájuk gondolok...

(A társaság nagyon meg volt hatva ettől a történetől. Siettek is mindnyájan résztvételüket kifejezni a kis jeggyűrű-darabnak s könnyezve biztosították, hogy soha szomorubb sorsa jeggyűrűnek nem volt. Szegény Anna néni, szegény Zoltán bácsi! Csak a pityke nem volt cseppet sem meghatva.)

— Ugy kell neki, minek lett czibil? A tehetséget csak mi katonák tudjuk méltányolni. Bezzeg az én Zoltánom, biztosra veszem, azóta legalább is vezérkari ezredes...

Erre mindnyájan nagyon kíváncsiak lettek, mi is lett hát voltaképp a három Zoltánból és három Annából?)

villányi bort és egy üveg pezsgőt kapott.

Feledhetetlen nap volt ez a növénydekekre nézve.

* * *

Fejérváry Géza báró ismét itthon van. Az első, a ki meglátogatta visszatértekor *Herczel* orvostanár volt, ugyanaz, ki az operációt *Sonnenburg* tanárral rajta végrehajtotta. Ezen a látogatáson jelentette ki *Fejérváry*, hogy a király *Herczelt udvari tanácsossá* nevezi ki a legközelebb.

— *Még egy vakbeles miniszter* — gondolhatta magában *Herczel* dr. — és *kegyelmes ur leszek.*

* * *

Most, hogy *Vadnay* Andor, csongrádmegyének volt főispánja meghalt, szóvá tették képviselővé történt megválasztásának érdekes történetét. *Kecskeméten* lépett föl, akkor, a mikor nagykorúságához még négy hónap hiányzott. Hogy megválasztják az bizonyos volt, de az sem szenvedett kétséget, hogy mandátumát meg fogják támadni. *Vadnay* atyja ezért igen nagyon nyugtalankodott, mindaddig, a míg a református lelkész meg nem nyugtatta, hogy majd tesz a dologról.

Vadnay Andort megválasztották és mandátumát nyomban megtámadták kis-korúságának okából. A képviselőház illetékes bizottsága ráírt a ref. lelkészre, küldje meg *Vadnay* Andor születési bizonylatát. Ez fülét sem mozdította. Ujra ráírt Ugyanez az eredmény Ekkor büntetés kirovásának terhe mellett követelték a keresztlevelet. Válasz nem jött és a ref. lelkészt megbüntették, követelvé, hogy most már küldje meg a bizonylatot. Erre azt a kérdést intézte a bizottsághoz, vajjon arra a bizonyos bizonylatra kell-e stempli. A válasz az volt, hogy igenis bélyegköteles. Erre újra azt kérdezte, hogy milyen bélyeg kell hát az írásra. Ötven krajczáros, volt a felelet. Ezzel a huza-vonával éppen négy hónap telt el és csak ezt akarta a ref. lelkész, mert ennyi idő hiányzott *Vadnay* Andor nagykorúságához.

ORSZAGGYÜLES.

A képviselőház ülése.

Budapest, május 11.

Elnök *Tallian* Béla 10 órakor nyitja meg az ülést.

A már letárgyalt *Ungroa-Croata* harmadszori olvasása után megszavazták a *szesadóra és a szesadópótlékra* vonatkozó 1899. XX. és XXIV. t. cikkeket.

Rátkay László sürgeti, hogy a bélyegtörvénykönyv adassék már ki, mert e téren nagy a közönség járatlansága.

Lukács László pénzügyminiszter azt válaszolja, hogy sajnos ma még ilyen törvénynyel elő nem állhat, de hiszi, hogy nem sokára az is meglesz, jölehet a bélyegtörvény teljes sohasem lesz, mert a bélyegületek folyton váltakozik.

A ház elfogadja a javaslatot.

Ezután elfogadta a ház az 1896—1901. országgyűlés tartama alatt kinevezett örökös főrendiházi tagságra jogosult új főrendekről szóló törvényjavaslatokat.

Tudomásul vette a ház a *zárszámadási bizottság jelentéseit az 1899. évi zárszá-*

adásokról és a képviselőház pénztárának állásáról.

Elnök kitézi hétfőn napirendre az

Összeférhetlenségi javaslat

tárgyalását. (Eljenzés a balon.)

Szünet után következik a *Turul*-ügyben *Visontai* interpellációja.

A Turul.

Visontai Soma interpellálja a kereskedelmi minisztert a temesvári *Turul*-cipőgyár visszaélése tárgyában.

Ez a gyár az állam támogatásának tekintélyét s a magyar ezimert arra használja fel, hogy osztrák iparcikket hozott forgalomba Elmondja, hogyan pattant ki ez a visszaélés. Ennek a gyárnak felállítására ellen annak idején a kisiparosok memorandumot adtak át a miniszternek, lefestvén az ő nyomorúságukat. Szemére veti a miniszternek, hogy az ő politikája a kisipar elnyomása és a gyár-
ipar általánosítása. Láttuk, hogy a miniszter az ipartestületekhez intézett leiratában felszólítja a kisiparosokat, álljanak be napszámba a gyárba.

Azt hiszi, hogy az osztrák részről beözönlő iparral szemben némileg csak a kisipar menthet meg. Ha pedig már előtérbe helyezük a gyár-
ipart, legyünk rajta, hogy legalább magyar ipart támogassunk, de itt ebben az esetben látjuk, hogy szubvencionálnak egy oly gyárat, mely Mödlingből kapja az árut.

Kérdi a minisztert, mi a szándéka s mi a válasza a temesvári és szegedi *Turul*-cipőgyárak ügyében?

Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter azonnal kíván válaszolni. Általánosságban nem kíván a kérdéssel foglalkozni. Bizonyítja, mint az ez ügy kiindulási pontját azt, hogy 1895—98. óriási mértékben importáltunk cipőt. Ezt meg kellett valahogy akadályozni. A kis ipar nem volt képes feltartóztatni ezt a beözönlő cipő-
árakat.

A Mödingi gyár 27 bók üzletet tartott fenn az országban s a miniszter belátta, hogy ezen segíteni kell, elhatározta, hogy szubvencióval fog ny gyárat létesíteni. A mödingi gyár elfogadható ajánlattal jött hozzá s ő csak hazafias érzületének tett eleget, a mikor elfogadta az ajánlatot.

De most nézzük, mint állunk a kisiparral? Bizonyítja, hogy a gyárban csupa mester ember, csupa kézműves van alkalmazva mint gyári munkás, melynek helyzete ma már igen előnyös.

Kéri, ne értsék félre azon actióját, melyet az ipar fejlesztése körül kifejt, mert ez nem irányul a kisipar elnyomására. Képzett, jó magyar munkásokat akar nevelni s azt a célt akarta elérni a temesvári gyárral is. A mödingi gyár az összes fiókjait átalakította a »*Turul*«
fiókjává. De ez az év csak átmenet, mivel még nem lehetett kész magyar árut produkálni s így még a raktáron levő mödingi gyártmányt kellett árulnia. A mi nem volt helyes, már annyiban sem, mert rosszul lehetett előrelátni a most történeteket.

A szegedi főkapitány jelentése kezében s ebből látja, hogy ez is azonos a *Visontai* állításával. Ez a második visszaélés.

Polónyi Géza: Csalás!

Hegedüs Sándor miniszter: A legmesszebb menő megtorlást helyezi kilátásba, még akkor is, ha a védjegy utánzatnak kísérletezését is fogja tapasztalni.

Polónyi: Igy is kell!

Hegedüs Sándor miniszter: Hisz emlékeztetik *Polónyi* képviselő, mikor a három cí-

pövel idejött, a legszigorban járt el, beszűntette a szubvencziót.

Polónyi: Ez helyes!

Hegedüs Sándor miniszter: Czelja a kist, de különösen a hazai ipart mindenképpen, minden uton fejleszteni s ez volt czélja a temesvári gyárnál is.

Kéri a választ tudomásul venni. (Helyeslés.)

Visontai: Még több kérdés volna, mire a miniszter nem válaszolt. Nem fogadja el a választ, mindazonáltal tudomásul veszi.

— Nem fogadhatjuk el! — a függetlenségi párton.

A ház többsége a választ tudomásul veszi.

Ülés vége fél 1 órakor.

UJDONSAGOK.

S i k e r.

Szeszélyes és csábos arcu
Istenasszony a siker.
Minden egyes mosolyáért,
Küzdeni és vinni kell.

Csak az, a ki érte harcol,
Tudja jól, hogy mily nehéz
Elérni a boldogságot:
A míg egyszer rája néz.

Néha-néha, hogyha éppen
Játszadoni kedve van
Fényes ábrát megantatja,
Aztán újra elsuban.

Kegyibe belejutni
Állandóan nem lehet
Egyik perczben átölel míg
Másik perczben elfeled.

Csábos arcu istenasszony,
Lelkem hozzád fölrepes
Egyedül csak arra kérek:
Hozzám mindig légy kegyes!

Balázs Olga.

Keresztjáró hét.

Régi szép szokása a kath. egyháznak, hogy a most következő három napot imádságba merülve tölti; könyörögve járnak a hívők egyik templomból a másikba s kérik a Mindenhatót, hogy áldását adja rájuk.

A »Keresztjáró« nevet onnan nyerték e napok, hogy faluhelyen több templom nem lévén, rendszeren a határban álló valamely kereszt-hoz mennek körmenettel a jámbor hívek. Ezen ájtatosság eredete az ötödik századba nyulik vissza. 469-ben Szent Mammert viennei püspök tartotta először. Franciaországot nagy földrendések, villámcsapások, ragadozó vadállatok és más elemi csapások pusztították, melyek elhárítására s az Ur kiengesztelésére 3 napi böjtöt és közájtatosságot rendelt a szent püspök, mire megszűnt a baj. A példát másutt is követni kezdték s az lassankint az egész keresztény világon elterjedt.

Nagyváradon a három napi ájtatosság a következő sorrendben fog megtartatni:

Hétfőn, május 13-án, d. e. 8 órakor a székesegyházban csendes mise, mely után körmenet a várad-olaszi-i plebánia templomba indul, hol mise és predikáció lesz.

Kedden d. e. 8 órakor a várad-olaszi-i templomban kezdődik az ájtatosság s ezután a körmenet a premontreiek templomába megy; s itt tartják a szent misét és predikációt.

Szerdán a Szent László-templomból indul

a processió a kapuczinusokhoz, hol ünnepélyes mise és szend beszéd lesz.

Ros idő esetén az első nap az olasz-i plebánia templomban, második nap a premontreieknél és harmadik napon a kapuczinusok templomában tartják az egész ájtatosságot.

Bum-bum!

— Karczolatok a hétről. —

Szenzáció!

A világ legnagyobb látványossága!

The greatest show on earth!

Ez volt az elmúlt héten a jelszó Nagyváradon. Szólt a reklám nagydobja s mégis nem a mi fülünk dobja szakadt be tőle, hanem a derék *Láng* József bátyánk boltüvege törött be.

Bum-bum!

Azért csak haladt tovább a reklám. Pénz hintette be az utját s azon tudvalevőleg könnyű a gördülés. Hogy egyebet ne említsünk a létrán bicikliző bácsi egy-egy legurulásért 1000 koronát kap Barnumtól; nem csoda, ha olyan könnyen gurul a bicikli-kereke, jól meg van kenve.

*

A reklámpénz nagyhatalom ma; de azért első mégis csak a szerelem marad. A pénz csak a kerekeket keni meg; a szerelem az ész kerekeire hat olyan különösen, hogy megzavarja működésüket. Gyorsabban vagy lassabban, de nem működnek normálisan.

A vége: házasság vagy öngyilkosság.

(Aha gha a tupezs kelyepen)

Volt itt Nagyváradon is egy fiatal pár, persze szerelmesek. A tavaszi napsugár érlelte szerelmüket s a nyáron akarták a házasságban ábrándos álmaikat megvalósítani.

Közbelépett a próza a tiltakozó rokokok képében, az ifju megtántorult egy perczre s visszaküldte jegyesének a gyűrűt.

Megtántorult kétségbeesésében a leány is és fegyvert emelt maga ellen. Kioltotta életét, mely a maga és jegyese boldogságának alapja akart lenni.

A kerekek bomlása ha megindult, meg nem állítható. A leányt eltemették és mikor harmadik éjjel áztatta sírját a harmat: a siron mellbelötte magát a vőlegény is, most a kórházban vívódik a halállal s a lapok gyönyörű reklámecziket irnak róla és a szerelemről.

Pedig a bum-bum helyett nekem az jut eszembe, ez e hát az a híres szerelem, melynek boldogságáról annyi rossz verset irnak? Ki füllent: a reklám-e vagy a fűzfa-poéták?

*

Egy dolognak nem kellett a héten reklám: a budapesti honvéd-ünnepélynek.

A magyar király, a magyar nemzet és a magyar hadsereg ünnepeltek együtt s ez ünnepnek nézője, még pedig hálás nézője volt egész Magyarország.

Az igaz, hogy ritka, nagyon ritka látvány volt a hármat ily együtt látni, kiürhették volna rá is:

The greatest show on earth.

*

Legjobban el van rejtve a közönség előtt a nyilvánosság temploma: a színház. Itt a reklám csak arra való, hogy az igazi szenzáció eseményeket eltakarja.

Arról szeretne a közönség egy kis friss pletykát hallani, tart-e még X. és Y. mű-

vésznök közt a harag? Igaz-e, hogy A. és B. a színpalak közt valóságban elpróbálták a Bor I. felvonásának végjelenetét? Hogy B-nek a hajából egy rész A. kezében maradt a sikerült próba után?

E helyett a reklámoczik azt írja, hogy a kajászó-szentpéteri társulat ma, azaz nem tom hányadikán igen sikerült főpróba után színrehozza a Bort, melyre a vidéki közönség is meghívatik.

*

A reklámot akarja felhasználni nem a valóság eltakarására, hanem a semminek valamivel elfödésére *Tisza* Kálmán.

Megemlékszik öregsége és tehetetlensége napjaiban fiatalkori dicsőségéről s elmékedvén sikerei okáról, rájön, hogy az egészet csak ellenzőkies szónoklatai reklámjának köszönte. Hiszen a pápaszeme akkor is az volt, csak az üveg színe volt vörös, mely azóta megfeketedett. Próbáljunk a foglalatba megint vörös üveget tenni, hátha visszajön tőle a szellemi erő s a mi fő: a reklám is!

Legyünk ellenzőkies, kezdjük előlről a dolgot s talán ismét visszajön a hatalom. . . .

Akkor a vörös pápaszem az ellenzék rettegett vezérférfiát jelentette, a ki mindent véres szemmel nézett. Ma pedig a vörös szem csak egy kisértet vörös szeme, mely maga nem lát, csak rémiteni akar.

S nem riad meg tőle más, mint a gyerekek.

Ez nem reklám, hanem — neveltség.

Alipuis.

TAJÉKOZTATO.

Régészeti és történelmi muzeum. (Schlauch-park nyitva minden vasár- és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 3-5-ig 10 krért. Kedden és csütörtökön d. u. 3-5 óráig 20 krért. Más időben 50 kr.

Május 12. A »Biharmegyei Népevelési Egyesület« közgyűlése d. e. 11 órakor, választmányi ülése d. e. 10 órakor a vármegye-házán.

Május 14. A biharmegyei gazdasági egylet ülése d. e. 10 órakor.

Május 15. A »Biharmegyei orvos-gyógyszerész- és természetudományi-Egylet« évi közgyűlését a Jogakadémián.

Május 18. Jogász-majális.

* Személyi hir. *Szunyogh* Péter alispán tegnap több napi tartózkodásra Élesdre utazott.

* Uj óvónök. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter *Keresztes* Etelka, *Kopperl* Ida, *Balogh* Irma, és özv. *Morgenstern* Albertné, *Deutsch* Borbála okleveles magánóvónöket a Nagyváradon ujonnan szervezett állami kisedóvodákhoz óvónökké kinevezte.

* Felolvasás a jogászegyletben. A nagyváradai Jogászegylet tagja, dr. *Tassy* Pál kir. főügyész f. hó 12-én d. e. 11 órakor a kir. törvényeszk I. emeleti tanácstermében a felebbel-zési főtárgyalásról felolvasást tart. A felolvasásra, melyen az egylet vendégeket is szívesen fogad, az egylet tagjait meghívja a Jogászegylet elnöksége.

* Uj akadémikusok. A Magyar Tudományos Akadémia tegnap délután tartott közgyűlésen a választásokkal foglalkozott. Megválasztották elnökké egyhangulag *Eötvös* Loránt bárót, alelnökké *Kuun* Géza grófot. Rendes tagok lettek: *Lóczy* Lajos — 40 és *Földes* Béla — 35 szavazattal; levelező tagok: *Balogh* Jenő 42, *Katona* Lajos — 32, *Zsögöd* Benő — 32, *Nagy* Géza — 37, *Istvánffy* Gyula — 30 és *Kozma* Andor 32 szavazattal; kültagok: *Hirth* Frigyes müncheni orientalista, *Osthoff* Herman heidelbergi egyetemi tanár és *Sully Prudhome*, a kiváló francia költő.

* **Egyházi kinevezések.** Ő felsége a király **Hartsár Péter** kis-szebeni esperes-plebánosnak a szent keresztől nevezett bewi, másként bói prépostságot adományozta, **Markovics János** nyitrai papnöveldei aligazgatót pedig reális kanonoknak nevezte ki a nyitrai székes-káptalanhoz. Ez utóbbi kinevezés a politikai világban nagy feltűnést fog kelteni, mert a kinevezett érdemes egyházi férfiai a néppártnak a felvidéken egyik lelkes vezére, aki az emlékezetes várnai háromszori választásnál a kerületi néppártnak képviselő-jelöltjei is volt.

* **Megfelebbezett közgyűlési határozat.** Lapunk tegnapi számában megjelent azon közlemény, hogy a főkapitány a színházi rendőrfelügyeleti díjak leszárazását megakarja felebevezni téves. A főkapitány, — mint értesülünk, — megnyugodott a közgyűlés határozatában.

* **Vizeró a magyar ipar szolgálatában.** A külföldön már régóta nagy sikerrel aknázzák ki azt az olcsó villamos erőt, melyet erős sodru folyóvizek mentén turbina-telepek szolgáltatnak. Nálunk most a Vág folyót készülnek így kihasználni, miáltal nyolcz felvidéki iparúzó város fonó-, bormütrágya-, sör-, butor-gyára és egyéb ipartelepe, valamint világítási czélokra olyan villamos áramot fog kapni, mely a jelenlegi gőz-hajtóerőnél 40—50 százalékkal olcsóbb lesz. A Vág folyó kralovai szakaszára e czéltól Bulla György árvai alispán, Kralovánszky János földbirtokos és Fábán Lajos budapesti mérnök kértek és kaptak engedélyt. A Fábán mérnök tervei szerint létesítendő nagyszabású vízmű, melyre az engedélyezési tárgyalást Kralován már megtartották, 2500 lóerőnek megfelelő villamos erőt fog produkálni és a föltörékvő ipar érdekében kívánatos, hogy ez a nagyszabású vízmű mielőbb felépüljön. Hasonló vízmű az országban eddig csak egy van, az ikervári, de óhajtott volna, hogy az ilyen telepek az országban minél jobban elszaporodjanak.

* **Ellopott aranyóra.** Márkus Márton nagyváradi mészáros tegnapelőtt a czirkusz előtjeget vásárolt. Tudva azt, hogy Barnumékkal együtt utaznak a legkiválóbb zsebtolvajok is, — begombolta a kabátját. Ennek daczára arany óráját lánczostól együtt ellopták. A rendőrség keresi a tettest, aki azóta már bizonyára Debreczenen is túl van.

* **Tűz.** A biharmegyei Királyi községből írja levelezőnk, hogy a múlt napokban hat ház és több gazdasági épület a lángok martaléka lett. A tűz úgy keletkezett, hogy egyik gazda, mikor meglehetősen virágos hangulatban a korcsmából hazatért, leakarta füstölni az istálló mellett levő körtefáról a méheket. A láng belekapott az istállóba s pár percz múlva lángokban állott. A tűz a nagy szél miatt annyira elterjedt, hogy hat ház a porig leégett.

* **Szegény diákok iskolapénze.** A magyar társadalom ismét tanujelét adta áldozatkészségének. A minap indította meg az Egyetemi Kör azt a mozgalmat, amelynek az volt a czélja, hogy a szegény egyetemi hallgatók iskolapénzét adakozás útján összehozza és ime az összeg rövid néhány nap alatt összegyűlt. A gyűjtés eredménye a mai nappal négyezer hétszáz koronára rug. Helven szegény egyetemi hallgató folyamodott tanpénzért és kérelme mindannyinak teljesült. A befizetési terminus most vasárnap jár le, a gyűjtés olyan eredményes volt, hogy tanpénz híján ezidén senkit sem törölnek ki az egyetem anyakönyvéből.

* **Betörés fényes nappal.** Özv. **Stepán Istvánné** országut-cai lakásába ismeretlen tettesek az ablakon át bementek úgy négy-öt óra tájban s elloptak két ezüst gyertyatartót száz korona értékben. Az ellopott tárgyakon O. E. monogram van. A rendőrség keresi a tetteseket.

* **Pótszámla.** A színház építés végszámlája még mindig nincs lezárva; pótszámlákkal bővül. Tegnap délután négy órakor a színház-építési bizottság **Kunz József** kereskedő azon kérelme tárgyában tartott ülést, hogy a színházi berendezésekhez szükséges szövetek árát, melyet egyezség értelmében 40 filléért kellett volna szállítania, 1 kor. 20 fillérben számitva méterenként. Kunz e jókora áremelést azzal indokolja, hogy az előbbi árban számitott szövet nem volt megfelelő a kívánt czélra s neki jobb minőségűt kellett szállítania. Kérelmét támogatja **Helmer és Fellner** bizonyítványával a kik szerint a felhasznált szövet megérte a magasabb árt és a pótlás is szükséges volt. A bizottság Kunz kérelmének teljesítését véleményezte.

* **Halálhír.** Révültel vettük a következő gyászjelentést:

Alulírtak mély fájdalommal tudatják a legjobb édesanya, nagyanya és rokonnak özv. **Bosnyák** Antalné szül. **Park Annának** folyó hó 11-én éjjel fél 2 órakor élte 65-ik évében hosszas szenvedés és a halotti szentségek ájtatos felvétele után történt csendes elhunytát. A megboldogult halott földi maradványa folyó hó 12-ikén d. u. 4 órakor fog Nagyut-utca 149-k szám alatti lakásnál a róm. kath. egyház szer-tartása szerint beszenteltetni s a váradi-olaszi-i sírkertben örök nyugalomra tétetni. Az egész-telő szent mise-áldozat pedig folyó hó 13-ik napján d. e. 7 órakor fog a váradi-olaszi-i ple-bánia-templomban az egek urának bemutatni. Mely végtszentségtételre az elhunyt rokonai, barátaí és ismerősei tisztelettel meghívattak. Nagy-váradi, 1901. május hó 11-én. Az örök világos-ság fényeskedjék neki! **Bosnyák Gergely**, **Bosnyák Margit** férj. **Korondi Miklósné**, **Bosnyák Imre**, **Bosnyák Antal** gyermekei. **Bosnyák Gergelyné** szül. **Schreiber Amália** menyé. **Korondi Miklós** veje. **Korondi Margit**, **Korondi Ilona** unokái.

* **Fizikai matiné.** A nagyváradi prem. fő-gimnázium ifjúságának Fizikai köre saját szer-tárának gyarapítására ma vasárnap d. e. 11 órakor a főgimnázium fizikai előadó termében matinét rendez, melyen **Fekete Sándor** VII. o. t. a fotografáló sugarakról, **Géczy Imre** VIII. o. t. a Röntgen-féle sugarakról tart kísérletekkel egybekötött szabad előadást. Belépti díj 1 korona. A t. közönséget ez uton hívja meg a rendezőség.

* **Elfogott váltóhamisító.** A múlt hónapban, mint a lapok annak idején megírták, egy előkelő budapesti nagykereskedő czég főkönyvelője, **Pollák Sámuel** váltót hamisított a főváros kereskedői körében jól ismert czég terhére. **Pollák** váltóhamisítás után Bécsbe utazott, a hol szintén felültetett egy magánvállalatot. A váltóhamisítás óta a fővárosi államrendőrség körözi **Pollákot**, a kit tegnap reggel kézrekerített az osztrák fővárosi rendőrsége. Az elfogott váltóhamisítót átkísérték a tartományi törvényszékhez.

* **Elfogott betörő.** F. hó 5-én a nagypiacz-téren a Neifeld-féle házban lopás történt **Weinberger Daniélné** kárára. A tettesek betörték az ajtón, felfeszítették a ruhás ládát s a ruhás ládában levő összes tárgyakat elvitték. A rendőrség kiderítette, hogy **Kecskeméti Alajos** és **Varga István** voltak a tettesek. Az előbbi megszökött, **Vargát** azonban el is fogták. Kiderítették, hogy **Gál Imre** és **Nyéki Gábor** orgazdnál helyezte el a lopott tárgyakat, hol azok meg is kerültek. Átkísérték őket az ügyészség fogházába.

* **Véres harc a betörőkkel.** Véres harcot vívott négy vakmerő betörő a csendőrség-járőrrel **Galsán**. **Páskán Mihály**, **Csavoja Adám**, **Csavoja János** és **Koncsek Antal** galsai lakosok e hó 6-án éjjel betörték **Süszmann Mór** galsai kereskedő üzletébe. Megkötözték a cse-lédséget és álarcosan behatoltak **Süszmann** lakásába. Kettén revolvert szegeztek **Süsz-**

mann és felesége mellének, a másik kettő pedig eközben kikutatta a szekrényeket, az üzletet s a mi pénzt és értékes holmit talál-tak, azt magukhoz vették és eltávoztak. Elő-zőleg figyelmeztették **Süszmann** az egész család-mát mer csapni, kipusztítják az egész család-ját. Reggelig nem mozdult meg a házban senki-ját. Reggelig nem mozdult meg a házban senki, csak mikor már a vevők zörögtek az ajtón, akkor mert csak előbujni **Süszmann** a szobá-ból és az előjáróságra sietett. A csendőrség megindította a nyomozást és csakhamar az-tán kiderítették a tetteseket is, a már főtémletett négy galsai ember személyében. Az elrabolt 876 koronából 764 koronát, továbbá **Süszmann** aranyóráját, női ékszereket és az üzletből elvitt boltiárúk nagy részét is megtalálta náluk a csendőrség. Két napig tartott a nyomozás és tegnapelőtt akarta a csendőrség a törvényszékhez előállítani a betörőket. A mint a községből kiért a menet, a négy betörő ki-szakította a kezét a lánczából és megtámadták a csendőröket. **Csavoja János** az egyik csendőr kezéből ki akarta csavarni a fegyvert, de e közben **Pajor András** a második csendőr, szu-ronyával megszúrta **Csavoját**, a ki rögtön ösz-zesezett. A másik három betörő is rárohant a csendőrökre, a kik csak több súlyos szúrás után tudták a betörőket ártalmatlanná tenni. A megsérült betörőket ápolás alá vették és a vizsgálóbíró megérkezéséig a község-házán tart-ják őket.

* **A hétről.**

Szell Kálmán ijedelme.

— Hallottad kegyelmes uram, hogy **Tisza** Kálmán kilép a szabadelvű pártból?

— Hallottam s meg is vagyok ijedve, de nagyon.

— Miért?

— Mért még megeshetik, hogy *nem* váltja be a fenyegetését.

Berlini pályaudvaron. — Hova utazik **Shultze** ur?

— Budapestre. Régi nem voltam színházban. Egy jó német előadást akarok látni.

Utaz (kit éppen most borított fel a kocsi): Annyit azonban mondhatok magának, hogy ha e miatt lekésünk a vonatról, én bizony nem fizetek egy fillért sem.

Utcagyerek: Kérem ne tessék vezető után nézni, itt vagyok én.

Idégen: Aztán jól ismered-e a várost.

U. (büszkén): Mint a tenyeremet.

I.: Nem bánom vezess hát. De ha hazudol megismered az én tenyeremet is.

(**Kakas Márton**).

* **Magyarokat segítő egyesület.** Nagyváradi város közönségét és Biharvármegye alispánját tegnap átiratilag értesítették, hogy **New-Yorban** egy magyarokat segítő egyesület alakult, melynek czélja a kivándorolt magyarokat álláshoz juttatni, az állásnélkülieket pedig segélyezni. Az alapítók felkéri az ország összes törvényhatóságait, hogy az egyesületet támogassák s üdvös czélját tekintve — minél szélesebb körben munkálkodjanak a fellendítésére.

* **Talált tárgyak.** Tegnap egy kapukulesot és egy női táskát találtak. Tulajdonosa átveheti a rendőrségnél.

EGYESÜLETEK.

A „Biharmegyei Népmvelési Egyesület” közgyűlése. A „Biharmegyei Népmvelési Egyesület” f. hó 12-én, ma (vasárnap) délelőtt 11 órakor tartja évi közgyűlését a vármegye-ház nagytermében.

Ezt megelőzőleg ugyanott d. e. 10 órakor a választmány tart ülést. Mely gyűlésekre az elnökség ez uton is felkéri az egyesület t. tag-jait, hogy azon mentül nagyobb számban meg-jelenni sziveskedjenek.

A Biharmegyei orvos-gyógyszerész- és természettudományi-egylet főlvi évi május hó 15-én délután 4 órakor saját helyiségében évi közgyűlést tartja a következő tárgysorozattal:

1. Elnöki megnyitó beszéd.
2. Titkári jelentés.
3. Pénztári jelentés.
4. A könyvtáros jelentése.
5. A tisztviselők és a választmány megválasztása.
6. Az egyleti alapszabályok megváltoztatása.
7. Emlékbeszéd dr. Kálmán Szidor felett, írta dr. Kornstein Lajos.
8. Emlékbeszéd dr. Grósz Albert felett, írta dr. Konrad Márk.

Dr. Edelmann Menyhért,
egyleti titkár.

Igazságszolgáltatás.

Meggyilkolt tanító.

Emberüléssel vádolt fiatal legény ügyében ítélték tegnap a nagyváradi kir. törvényszék volt tanítóját, egy öreg aggastyánt öt meg ifj Nagy József álmosdi parasztleány, azt az embert ölte meg, a ki jóformán nevelte, s emberré tette.

Két napig tárgyalta a büntízet a bíróság, melynek elnöke Mór Pál dr. volt. Szavazóbírák voltak: Simay Gyula és Máthé György. Jegyző: Kolb Géza. A vádat Nagy Géza dr., a vádtottat Várady Zsigmond dr. képviselte.

A vádlat azt állította, hogy véletlen szerencsétlenség áldozata lett Kun János, amelyben dulakodás közben sült el a fegyver. Ezzel szemben áll az eltunyult Kun János vallomása, aki úgy adta elő a dolgot, hogy ifjú Nagy József szándékosan lött rá s nem dulakodás közben sült el a fegyver.

Khallgatták az összes tanukat, megtartották a vád és védbeszédet az ítélet kihirdetéséig azonban még nem került a sor.

IPARÜGY.

Iparos mesterek figyelmébe.

Az **iszó-pallagi** állami népiskolai tanító urnák közbenjárásával három odaváló 13 éves koru ifju volna iparos tanoncokként elhelyezendő, továbbá a marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara közvetítésével több **székely** fiu.

A f ítételek: négy évi tanító, tartás, teljes ruházás és minden költség az iparos által fedezendő.

Az iszó-pallagi fiuk csak kovács vagy asztalos iparágakban vehetők fel, a székely fiuk más iparágakban is elhelyezhetők.

Felkérem a szakiparos urakat, ha az ajánlottak közül tanoncokat felfogadni óhajtanak, arról az ipartestület elnökségét értesíteni sziveskedjenek.

Óhajtandó volna, hogy a megyebeli népiskolai tanító urak az ilyen közbenjárást elvállalni s arról a testület elnökségét értesíteni sziveskednének, honnan mielőbb kedvező választ fognak nyerni.

Nagyvárad, 1901. május 12.

Bertsey György,
ipart. elnök.

SPORT.

A lövészek szezonja. A lövészeget választmányára Mezey Mihály lövészmester elnök vezetése alatt május hó 11-én ülést tartott. Nagyvárad város közönsége és a lövészeget között a rhédey-kerti falkola, a köztérek és utcai befásításokra és azok fenntartására vonatkozó szerződés kormányhatósági jóváhagyását tudomásul vették s a kertfelügyelőségnek kiadták. A lövöldében teljesített javítási munkálatokat jóváhagyták. Köszönetet szavaztak Glatz Antalnak 2 darab egyleti kötvény odaajándékozásáért, — ugy Mezey Mihály 4, Mezey Gyula 2 kötvényének ajándékaért. A lövészet május hó 16-án reggel 9 órakor nyílik meg egybekötve Királylövészettel. — A lövés alkonyatig tart, 2 órai ebéd szünettel. Este fél nyolcz órakor társas vacsora lesz a Sport-pavillon termében a Des Echerolles serlegének szokásos megünneplésével. Egy teríték ára 3 korona. A lövészet tartalma alatt a tekepályán versenytékőzés lesz, arany és ezüst díjakkal. Egyleti tagul Kovács Józsefet vették fel. A közgyűlés napjának kiűzésével az elnökséget bízták meg.

SZINHAZ.

HETI MŰSOR.

Vasárnap: d. u. Csipke Rózsika
este: A bor.

Hétfő: Görög rabszolga.

Kedd: A bor.

Szerda:) Parasztszűlet és
) Robin orvos.

Csütörtök: Madarász.

Péntek: A bor.

Szombat: Szép Meluzina (először.)

Vasárnap: Szép Meluzina.

A bor.

A népsziművek hanyatlásáról szóló általános kesergés közepette mint valami életadó új hang hallatszanak közbe Gárdonyi Géza »Falusi történet« egészséges, magyaros, népies tréfái.

Ugy üdvözöljük a Bort, mint a magyar népszimű irodalom új csillagát.

Nem azok az elkényszeredett, szinte elszaloniasodott parasztok beszélnek és cselekesznek itt, a kik az újabb népsziműveket szinte élvezhetlenül emelyítővé tették. Törül metszett magyar alakok, magyaros észjárással, pompás magyaros mondásokkal, egészséges logikával.

Ezek az alakok teszik Gárdonyi sziművét igazán tartós értékűvé. Cselekvénye majdnem semmi, amit azonban nem kifogás képpen hozunk fel. Hiszen a magyar paraszt életében alig van külső nagyobb esemény; az élet tragédiái nem a konyhókban játszódnak le, ott csak az egyszerű örökmese ismétlődik tavaszról, nyárról, őszről és télel. Hanem ez a mese telve van érzelmmel, a lélek mélyen megható bensőségével. Olyan a magyar nép jelke, mint az ő végtelen alföldi rónája: első tekintetre, külsőleg nyugodnak, simának látszik s csak hosszabb megfigyelés után az állandóan vele foglalkozónak tárja ki bizalmasan a benne rejtő költsézetet és mélységet.

Gárdonyi ilyen bizalmasa a magyar népléleknek.

Ott él az egi nép között, melynek katolikus magyar lakossága megőrizte egy évezreden át ősi jellemvonásait, magyaros gondolkodását. Minden idegen befolyástól ment, tiszta magyar nép ez, eredeti magyar típusokkal. Innen valók Gárdonyi alakjai.

Felhoziak néha Gárdonyi alakjai ellen, hogy voltaképp a magyar jellemek kifigurázásai s ebben van is valami. Göre Gábor és Durbints sógor igen jól festenek a Kakas Mártonban, de szinpadon csak mint bohózati alakok szerepelhetnek s a kifogásolók a budapesti bemutató után felhozták, hogy a Bor éppen nem bohózat.

Igaz; de azért Göre és Durbints mégis bohózati alakok benne. Baracs Imre házi pörpatvara a paraszti lélek mesteri ismeretével van megrajzolva, telve melegséggel és érzelmmel, de ez magában kissé unalmas volna, mint a lassu csárdás friss nélkül. Nos hát frissítőről gondoskodik ez a két bohózati alak.

Innen van aztán, hogy bár a három hoszszon felvonás meséjét néhány szóval el lehet mondani, a figyelem 3 órára át ki nem fárad. Valósággal élvezzük az egymásba fűződő pompásan pattogó dialógot, a furfangos és mégis egyenes parasztgondolkodás remek ötleit, mint mikor azt kérdi Baracstól Eszter:

— Hát aztán csak nem vesz el zsidó lányt?

— Nem akarok én bótot nyitni! felel rá Baracs méltatlankodva.

És ilyen mondás van a darabban nem egy, de száz.

Maga a mese pár szóval elmondható.

Van egy régi jómondás: ember tesz fogadást, eb a ki megállja. Különösen ha a feleségének teszi. . . Ezt a régi igazságot mutatja be Baracs Imre (Pintér), mikor szentül megfogadja a feleségének, **Julinak** (Kovács Mariska), hogy többet feléje se néz a bornak. Veszedelemes dolog ránézve a bor, mindig verekedés a vége.

A fogadást meg is állja, míg haza nem kerül a börtönből öcsöce, **Matyi** (Erdélyi). Ennek az örömére lehetetlen a fogadást meg nem szegnie, iszik s persze a virtus csakhamar kiűti magát, még pedig Julival szemben. Az asszony u. i. inteni próbálja: ne igyék, elég lesz, megárt. Imre azért is iszik s hogy még jobban megmutassa, ki az ur a háznál: feleségét magyarosan megveri. Az asszony sirva fakad s kis fiával, anyjával és hugával együtt áthurczkodik a szomszéd faluba **Mihály** bátyjához (Bognár).

Természetesen csakhamar Imre is, Julia is megbánják a heveskedést s örömet kibéküléseket; hanem a kezdő lépést mindenik vonakodik megtenni. Öt hétig kiállják a keserves daczoskodást. Imréhez bejönnek a bíró is, a fau egész népe is; kéreleik, menjen el a feleségéért, hozza vissza; hiába. Azért se hajt a kérésükre. Átjön a szomszédasszony, Eszter, (Pintérné), csábítgatja magához s köbe megszólítja a megszokott asszonyt. Ezt Imre egyszerűen kikergeti.

Az asszony épp így búsul a szomszédban Mihály bátya portáján.

Végre is Imre enged a 48-ból s átjön Lepéndről a szomszéd faluba azzal az ürüggyel, hogy a gyerekeivel akar találkozni. Ott aztán előbb Mihály, aztán a **Jancsi** gyerek (Pintér Gyuszi) hívják, huzzák be a házba, míg végre rászánja a fejét s mégis bemegy. A felesége örömmel és egy üveg borral fogadja:

— Itt van, igyék kend, a mig kedve tartja.

Régen volt olyan zsufolt ház, mint a miud a Bor előadását végignézte, de régen volt olyan jó előadás is, mint a tegnapi.

Az eddigi népsziműelőadásokból nem reméltünk olyan pompás népies alakokat, mint a minöket tegnap bemutattak.

Első sorban **Pintér Imrét** (Baracs Imre) kell megdicsérnünk, a ki mindvégig a lehető legjobb parasztleány volt. Nem is tudtuk eldönteni, hol volt jobb: az első felvonásbeli ittas állapotban, a második felvonásban, mint búsmagyar, vagy a harmadikban mint daczos kodó férj? Erzs és művészet: e két szóba foglalhatjuk tegnapi sikere titkát. Kár volt azonban az énekszámokat a szinpadti utasítás félreértésével teljesen egyhanguan énekelni; a részeg ember is legalább próbál jól énekelni.

Külön Göre Gábor volt **Füredi**, különösen pompás maszkkal; őt is, **Bérczit** is (Durbints), mintha a képes levelezőlapokból helyezték volna a szinpadra. Jó öreg paraszt volt **Bognár János** (Mihály).

A női szereplők közül helyre paraszt leányka volt **Szohner Olga** (Szunyogh Rozsi), telve életkésséggel és kedvességgel. Egyéb előnyök mellett különösen az tűnt ki, hogy a népies tájszólást egyedül ő és **Pintér** találták el igazán. Busongó szerepben saját szerepkörére talált s azt igen jól betöltötte E. **Kovács Mariska** (Baracsné). Sikertült két paraszt asszony volt **Pintérné** (Eszter), a ki a vigasztalásra kész kis özvegyet adta és **Benkő** Jolán, Göre Gábor kardos felesége.

Epizód-alakban igen jót adott **Szarvasi Sándor** (Czeglédi) és **Vank István** (Kátsa) Úgyes volt a két kis fiu: Somogyi Béluska és egy ökölyi unozs, **Pintér Gyuszi**. Legyen olyan művész mint az édes apja!

A rendezés azonban jobban ügyelhetne arra, hogy késések és előre-bevágások elő ne forduljanak; ezek olyan programmu kívüli derültségek okozói, de szívesen elengedjük.

Azt hisszük, a Bor több telt házat fog még látni Nagyváradon; egyszer mindenkinek érdemes megnézni, — de csak egyszer.

K. A.

A mai előadások. Ma vasárnap délután a fővárosban nagy sikerrel színrehozott Csipke Rózsika című látványos tündér mesét mutatják be a szokásos fél helyárral mellet. A pompás, kedves darab főszerepeit Szohner Olga, Erdélyiné, Peterdyné, Kulinyi Mariska, Benkő Jolán, Szarvasi, Bérczi, Bognár, Patak, Füredi és Dézsi játssza. Este a bort adják másodszer.

Szép Meluzina. Az igazgatóság a szezon végére tartogatta azt a szenzációs látványosságot, melynek szombaton lesz a bemutatója. A Szép Meluzina, Csepreghy műve, meglepő hatásokon épült, pazar díszlet kiállított tündérrege, melyhez az igazgató nagy költséggel gyönyörű, fényes díszleteket festetett. A darabban az egész szerényzetnek van szerepe.

A Görög rabszolga. Hosszas pihentetés után hétfőn újból adják a Görög rabszolgát, a nevezetes sikereket ért táncoperettet. Aspázia szerepét Ámou Margit fogja játszani, akinek ez kiváló alakítása, melyben a fővárosi színpadon és nálunk nagy sikerei voltak. A többi szerepek az ismert kiosztásban maradnak.

Robin orvos. Igen érdekes eseménye lesz a hétnek a Robin orvos című nagyhatású drámalet színrehozása. Szerdán mutatják be az egyfelvonásos, kitűnő darabot, amelynek címszerepében Nyáray mutat be bravuros alakítást. A Robin orvossal együtt a Parasztbecsületet adják.

Blaha Lujza a Nemzeti Színház örökös tagja. Széll Kálmán, a belügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök ez évi május 1-től kezdődőleg báró Splényi Ödöné Blaha Lujza asszonyt a Nemzeti Színház örökös tiszteletbeli tagjává nevezte ki. E kinevezés tegnap érkezett gróf Keglevich István intendánshoz, a ki az okirat hivatalos mását és az azt kiegészítő szerződészerű határozmányokat azonnal elküldte a művésznőnek. Blaha Lujza asszony ezek után hétfőn, május 13-án a Tündérlak Magyarhonban előadásán már mint örökös tiszteletbeli tag lép a Nemzeti Színház színpadára.

A bor. Gárdonyi gyönyörű darabját a bort ismétlik meg ma a színházban. A bájos falusi történet ezenkívül még kétszer szerepel a hét műsorán: kedden és pénteken kerül színre.

Szigligeti-Színház.

Folyószám 203.

Idényből. 195 sz.

Nagyváradon, vasárnap, 1901. május 12-én

délután 3 órakor, fél helyárral

Csipke Rózsika.

Tündérvjáték.

este 7 órakor, rendes helyárral

A B O R.

Falusi történet.

S Z E M E L Y E K :

Baracs Imre — — —	Pintér Imre
Baracs Matyi öcsese — —	Erdélyi Miklós
Baracs Imréné Szunyogh Juli	E. Kovács Mariska
Özv. Szunyoghné — — —	Tóváry Anna
Szunyogh Roza, a Juli huga —	Szohner Olga
Mihály, a Juli nagybátyja —	Bognár János
Eszter, özvegyasszony — —	P. Szép Olga

Göre Gábor bíró — — — Füredi József
Göre Gáborné — — — Benkő Jolán
Durbints Pál, esküdt — — — Bérczi Gyula

HELYÁRRAK: Nagypály 7 fr. Földszinti és első emeleti páholy 6 frt. Másodemeleti páholy 4 forint. Zsolye 1 frt 50 kr. Kőrszék 1 frt 20 kr. Tálászék 1 frt. Erkélyülés 1-ső sor 60 kr., közép 2-ik sor 50 kr., oldal 2-ik sor 40 kr. II. emeleti zártszék 30kr. Földszinti állóhely 50 kr., diák és katonajegy 30 kr. Karzati állóhely 20 kr. Egy színlap 10 kr.

Kezdeté fél 8 órakor, vége 10 órakor.

Jegyek előre válthatók d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárváltás fél 7, vasár- és ünnepnapokon este 6 órakor.

A holt napi előadásra jegyek előre válthatók d. u. 3 óráig 5-ig a rendes nappali pénztárnál.

Holnap hétfőn, május 13-án

Görög rabszolga.

Operette.

KOZGAZDASAG.

Czukorrépa művelési eszközök bemutatása.

A nagyváradai latin szertartású káptalan iklódi gazdaságában mutatta be Clayton és Schuttleworth jónévű cég Planot J. újfajta répa művelési eszközeit működésben. Ezen művelési megtekintésére nagy számú intelligens gazdaközönség jelent meg az iklódi pusztán, kiket a káptalan két nagy érdemű tagja Radnay Farkas és Felser Antal katonakok mint házigazdák lekötözött szívélvességgel fogadtak.

Valóban elismeréssel szólhatunk a nagyváradai I. sz. káptalan ezen szívélvyes eljárásáról, mely különben minden alkalommal készséggel járult hozzá olyan intézményekhez, melyek a gazdaközönség hasznára váltak a kísérletek, tanulmányok bemutatására mindenkor rendelkezésre hozsájtotta mintaszerű gazdaságát.

Az eszközök bemutatásáról referándánkat az alábbiakban közöljük: Szabó József, a bihar-mezei gazdasági egyesület elnöke üdvözlővén a szón szóval megjelent gazdaközönséget s eladja, hogy Clayton és Schuttleworth cég megkereste, miszerint nyújtsa nekik módot a gazd. egyesület, hogy az újabb fajta répa művelési eszközöket bemutathassák.

Az egyesület elnöksége a nagyváradai latin szertartású káptalant kérte fel, miszerint engedje meg, hogy a fent említett gépegyesek az iklódi pusztán eszközeiket most bemutat-hassák.

A latin szertartású káptalan szíves készséggel adott helyt az elnökség kérésének s a midőn a latin szertartású káptalan ezen szívélvességéért őszinte köszönetet mond, felhívja a megjelent gazdaközönséget a czukorrépa kapálási eszközöknek működésben való megtekintésére. Felemlíti továbbá, hogy szükségét látja annak, miszerint az egyesület az eszközök hasznavehetősége felett véleményét mondjon, minőlfogva Wertheimstein Alfréd előklate alatt Csernetzky József, Csapó Dezső, Hirschmann Konrad, Sternthal Arthur, Zathureczky István és Wein-gärtner Andor titkárból álló bizottságot küldte ki, miszerint tapasztalatukat jegyző-könyvbe foglalva az egyesület választmánya elé terjesszék.

Ezután vette kezdetét az eszközöknek bemutatása. Clayton és Schuttleworth cég részéről jelen volt Dobórv Sándor és a gépevár főszereplője, ki az eszközöket szerelte és bemutat-ta.

Legelőbb is a Planet gr. 18. számú egykerekű kézi kapát mutatta be. Ezen kézi eszköz általános tetszésben részesült. A teljesített munka gyorsasága és tökéletessége felett mindenki megelégedésének adott kifejezést. — Kezelése igen könnyű és emellett még nagy előnye az, hogy töltőgetésre is lehet használni, mely esetben a kapáló késeket le kell venni s helyettük egy kis töltőgető eketett lesz felerősítve. Czukorrépa tervelő gazdaságokban igen előnyösen lehet használni, de kerti gazdaságokban is teljesen megfelelő eszközt képez.

Igen nagy tetszésben részesült a 8. sz. lókapa és kultivátor is. — Mindenféle kapás

növény művelésére czélszerűen használható, sőt a szőlőművelésnél is igen előnyösen lehet vele a kézierőt pótolni. A sorok szélességéhez képest könnyen lehet szabályozni a szerint a mint keskenyebb vagy szélesebb sorokat kell vele kapálni vagy töltőgetni.

Kezelése és felszerelése igen könnyű, bármely munkás az egyszeri látásra elsajátíthatja. A munkája tökéletes.

Harmadsorban be lett mutatva a Planet-féle 50 számú kétsoros répa kapáló kerek nagy előnye, hogy egyszerre két sort kapál meg. Ezen eszközt könnyebb fejta laza talajjoknál czélszerűen lehet használni. A kapálást irányzó munkásnak azonban már több ügyességet kell kifejteni s körültekintőnek kell lennie, nehogy a répasorokban kárt tegyen. Ezen eszköz használatának előfeltétele a tökéletes, egyenes sorokbani vetés.

Ezen három igen hasznos eszköz bemutatása után a vendégszerető házigazdák a tisztulakba egy magyaros villásreggelire hívták meg a vendégeket, mely után a gazdaközönség szétoszlott.

NYILTTÉR.

Dr. Adorján Emil
ügyvédi irodáját
(Nagyvárad, Fő-utca 292. sz.)
megnyitotta.

Új nyaralási vállalat.

Mindenféle *szörme-árak,*
utazó és városi bundák

megőrzése és javítása

jutányos áron elvállalható.

Heimann Lipót és Tsa,

82-5-6

női felöltök áruháza,

Nagyvárad, Zöldfa-utca.

TAVIRATOK.

Keszler—Ambrus párbaj.

Budapest, május 11. (Saj. tud. táv.)
A Keszler József és Ambrus József ügyében pisztolypárbajban állapotok meg, melynek feltételei voltak kétszeri golyóváltás 25 lépérről 15 m. percznyi czélzással. Keszler József lött először. A lövés után Ambrus elkialtotta magát: Találva vagyok! Az ellenfelének golyója mindkét nadrágszárát átlukasztotta s egyik lábát horzsolta. A másodszeri golyóváltásnál a felek kibékültek.

Veszekedő miniszterek.

Belgrád, május 11. Marinkovics közoktatásügyi és Vasziics hadügyminiszter lemondtak állásukról. Lemondásuk oka kettejük közötti támadt személyes összeütközés volt, amely kemény összetűzésre adott okot. Hír szerint az ügy párbajjal fog elintéződni.

Egy hercegnő halála.

Wiesbaden, május 11. Lujza porosz hercegnő tegnap délután szívszélhűdésben meghalt. (M. T. L.)

Pokolgép a szultán szobájában.

Konstantinápoly, május 11. Péntek éjjel a szultán táviratot kapott, melyben tudatták vele, hogy szobájában egy pokolgép van elrejtve. A pokolgépet szakértelemmel elkészítve és fölállítva meg is találták. Az eset a Jildiz-kioszkban óriási zavart idézett elő. A legfelsőbb személyzetből 28 udvari szolgát és több teremőrt azonnal letartóztattak s a vizsgálatot megindították.

Dr. VUOSKICS CYLA.

Üdítő kertmegnyitás!

Van szerencsém igen tisztelt vendégeim és a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy a **Wöber szállodában** levő „Zöld filkőhöz” emeztől **vendéglőt** és Nagyváradnak legkellemebb **üdítő kerthelyiségét** saját műtődésembe átvetttem és azt **május hó 12-én**

ünnepélyesen megnyitom

egy **első rendű zenekar közreműködése mellett.**

Midőn igen tisztelt vendégeim és a nagyérdemű közönség már hosszú idő óta tapasztalt jóakaratu pártfogását és bizalmát megköszönöm, egyszerűsággal kérem ezen **jóakaratu pártfogását és bizalmát a jövőben is részemre fenntartani.**

En abban igyekszem, hogy tisztelt vendégeim és a nagyérdemű közönség bizalmát minden tekintetben megnyerhessem, e végből bátor vagyok fölemlíteni **ízletes ételeim,** jó birnek örvendő **magyar konyhám,** tisztán kezelt **valódi hegyi boraim.** Mindennap

friss csapolású Bajor

és máreziusi sör.

Előzékeny és pontos kiszolgálásról, ugyszintén **mérsékelt árakról** gondoskodom.

Kerthelyiségemben egy jókarban levő **fedett tekepálya** áll az igen tisztelt vendégeim rendelkezésére.

Számos látogatást kérve, vagyok

kiváló tisztelettel

Kecskeméthy I.,

vendégfő.

Ketch és Társa

Tőzsde jelentése

a szilvási eredeti hírviról.

Helyzetek.

Budapest, május 11.

Buza októberre	7.81
Buza áprilisra	7.75
Tenger	5.40
Rozs okt.	6.92
Zab ápr.	6.47
Káposzta, repce, aug.	

Értéktőzsdé

Budapest, május 11.

Osztrák hitel	721.75
Magyar hitel	728.50
Államvasut	690.-
Rimamurányi	528.50
Magyar jelzálog	466.-

Szolgálati
Vagon-kölcsön

Hivatalos Ártélyamek

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1901. május 11-én.

Magyar aranyjárdék 4%	117.85
Magyar koronajárdék	93.05
Magyar vasúti kölcsön aranyban 4,5%	120.75
Magyar vasúti kölcsön ezüstben 2,5%	100.-
Magyar keleti vasúti államkötvény 1876-ból	118.50
Magyar földterhermentesítési kötvény 4%	93.25
Itahérési jog megváltási kötvény	99.65
Horvát-szlavónföldterhermentesítési kötvény	93.50
Magyar nyerevény-sorsjegy-kölcsön	174.-

Tiszszabályozás szept. sorsjegyek kölcsön	141.50
Osztrák járdék papírban	98.25
Osztrák járdék ezüstben	98.70
Osztrák járdék aranyban	117.60
Osztrák korona járdék	97.25
Osztrák államsorsjegyek	141.-
Osztrák magyar bank részvény	16.70
Magyar hitelbankrészvény	697.-
Osztrák hitelintézet részvény	689.-
Párisi vista	95.60
20 frankos arany (Napoleonár)	19.08
Németbirodalmi márka	117.45
London vista	240.86
20 márkás arany	23.52

ÚJ ÜZLET!

Van szerencsém a közönség becses tudomására hozni, miszerint azon közönségnek kívántam eleget tenni, hogy a modern követelményeknek s a helyi viszonyoknak megfelelően, **Olaszi városrészben** lakó tisztelt vevőim részére közelebbi és alkalmasabb beszerzési helyet teremtek **Olaszi, Fő-utcán,** Bazár-épületben egy a legmagasabb igényeket is kielégítő

fiók festék-kereskedést

nyitottam melyben főüzletemben eddig levő festék árukon kívül mindennemű műolaj és aquarell festékeket, festő állványokat, műfa égetéshez szükséges különféle fa díszeket u. m. kezzű, tüpököző, ékszer, kulcs, ruhatartókat stb. valamint mű és üveg festészethez alkalmas különlegességekből tartok nagy raktár.

Festészeti előmintákat óriási választékban jutányos árban adok t. vevőim részére használatra. Tömeges látogatást kér

tisztelettel

Berkes Bertalan,
Zöldfa-u. 33. sz.

Festék különlegességek raktára Fő-utca, Bazár-épület.

A tisztelt vevő közönség szives figyelmébe!

Szines és fekete selyem

szövetek ruhára és blousokra, ugyszintén selyem és félselyem napernyőket, karton, zephir és selyem

blousokat

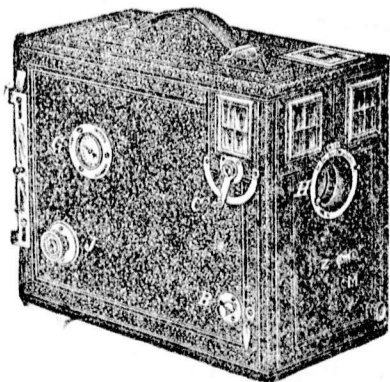
ma a legolcsóbban lehet bevásárolni

KUNZ JÓZSEF és TÁRSA czégnél,

Nagyvárad, Szt. László-tér.

98-2-15

Mindennemű fényképészeti kellékek és gépek gyári árban kapható

Weinstock Fülöpnél

Nagyváradon,

Szt. László-tér 47-ik szám.

Képes árjegyzék bérmentve.

5050/1901. tkv.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagyvárad kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Batáry Imre nagyvárad lakos végrehajthatóan Pelle László és neje *Delimán* Mária n.-kéri lakosok végrehajtást szenvedők elleni végrehajtási ügyében *Első sorban* a nagykéri 95. sz. betétben A. I. 1—4. sorszám alatt felvett szántó és rét földkekből álló jószágtestre 220 korona kikiáltási árban, — *másodsorban* a nagykéri 96. sz. betétben A. I. 1—3. sorszám alatt felvett beltelkes házból szántó rét-földekből és közös legelő erdőjárandóságából álló jószágtestnek végrehajtást szenvedők Pelle László és neje Delimán Mária tulajdonául bejegyzett $\frac{6}{8}$ -ad részére 1043 korona kikiáltási árban a végrehajtási árverést elrendelte és annak fogantatására határidőül **1901. évi június hó 27-ik napjának délelőtti 9 óráját** Nagy-Kér község házához kitzte.

Az árverésre kitett ingatlanok szükség esetén a kikiáltási árakon alul is elfognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10 %-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban letenni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál és Nagy-Kér község előjáróságánál tekinthetők meg.

Kelt Nagyváradon, a kir. törvényszék mint tkvi. hatóságnál 1901. évi április hó 4. napján.

Kiss András,
kir. trvszéki bíró.

Magyar Biztosítási Iroda

Budapest, VII., Rózsa-utca 35. sz. I. em. 15.

Ezennel értesítjük a biztosító magyar közönséget, hogy Budapesten

„Magyar Biztosítási Iroda“

ezim alatt egy oly intézményt létesítettünk, mely a külföldi hasonló nagy vállalatok mintájára, hivatva lesz a biztosítási ügyekben utbaigazítással szolgálni, teljesen díjmentesen tanácsot adni s a közönség érdekeit a biztosító vállalatok előtt képviselni.

Irodánk elvállalja az új biztosítások felvételét, a legnagyobb költségnöket eszközli ki, eljár károk és perek esetén, nem megfelelő kötvényeket megfellelőkkel kicserél. Szóval mindazon ügyekben a közönség szolgálatára áll, a hol a bonyolult biztosítási ügyekben tanácsos, utmutatással szolgálhat.

Tekintve, hogy irodánk semminemű ügynökséggel összeköttetésben nem áll, (nem is tevésthető össze ügynökséggel) mindazon kedvezményeket és jutalmakat, melyeket biztosítások közvetítésénél társaságok az ügynöknek fizetni szoktak, mi a feleknek engedjük át.

Semminemű jutalékot vagy költséget fel nem számítunk. Mindazok, akik valamely társaság képviselőt előnyös feltételek mellett óhajtják elvállalni, bizalommal forduljanak hozzánk.

Budapest, 1901. április 25-én.

89-2-4. Magyar Biztosítási Iroda,
Budapest, VII. ker., Rózsa-u. 35. sz. I. em. 15.

A Richter-féle Horgony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici comp.

egy régi kipróbált háziszser, a mely már több mint 30 év óta megbízható bódorzószerű alkalmaszatiak küszvénynei, csúszni és meghalásuknál. Intés, Silányabb utazatok miatt vasarlások mindig figyelemmel legyenek a „Horgony“ védjegyre és a „Richter“ cégjegyzésre. 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. Főraktár: Török Józsefgyógyszerésznél Budapestben.

Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállítók,
Rudolstadt.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, miszerint **Apáca-utca 381. sz. a., a Borz-utczával szemben**

aranyozó és díszítő műhelyt nyitottam

s főleg *templomi berendezések aranyozása* stb., ugyszintén *tükörkeret, képkeret, bútor aranyozása vagy festése, portál és czim aranyozása, sirkő és sirkőkerítés festése és aranyozása a legjutányosabb árban gyorsan és pontosan készíttetnek el.*

Levelező lapon eszközzendő megkeresésre személyesen jelentkezém. — Tömeges pártfogást és megrendelést kér

teljes tisztelettel

Jeszenszky László,
aranyozó és templomdíszítő.

1.000.000
KORONA
ESETLEG A LEGNAGYOBB NYEREMÉNY!

JEGYZÉKE az 50,000 nyereménynek.
Legnagyobb nyeremény a legszerencsésőbb esetben:
1.000,000 korona.

	Korona
1 jutalom	600000
1 nyer. a	400000
1 . . .	200000
2 . . .	100000
1 . . .	90000
1 . . .	80000
1 . . .	70000
3 . . .	60000
1 . . .	40000
1 . . .	30000
1 . . .	25000
1 . . .	20000
3 . . .	15000
31 . . .	10000
67 . . .	5000
3 . . .	3000
432 . . .	2000
763 . . .	1000
1238 . . .	500
90 . . .	300
81700 . . .	200
3000 . . .	120
4900 . . .	130
50 . . .	100
3900 . . .	50
2900 . . .	40

50,000 nyer. és jut. kor. összegben **13.160.000**

Rendelővel levágandó. **TÖRÖK A. ÉS TÁRSA** bankháza Budapest.

Kérek részemre . . . I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget . . . korona összegben { utánvételezni kérem } A nem tetsző tör-

Pontos cím: { postautalvánnyal küldöm } leendő

{ mellékelem bankjegyekben (bélyegeken) }

Kiváló szerencse TÖRÖK-nél

Nagyon sokan szerencsések lettek általunk. Öt millió koronánál többet nyertek nálunk nagyrabecsült vevőink.

Az egész világ legesélydusabb sorsjátéka a mi m. kir. szab. osztálysorsjátékunk, mely nemsokára újabb kezdetét veszi.

100,000 sorsjegy 50,000 pénznyereménnyel sorsoltatik ki, tehát az összes sorsjegyek fele nyer a mellékelt sorsolási jegyzék kimutatása szerint.

5 hónap alatt összesen **Tizenhárom millió 160.000 koronát**, egy hatalmas összeget sorsolnak ki. Az egész vállalat **állami felügyelet** alatt áll.

Az I-ső osztály **eredeti sorsjegyeinek** tervszerű betétjei e következők:

egy nyolczad ($\frac{1}{8}$) forint	— .75	vagyis	1.50 korona
egy negyed ($\frac{1}{4}$)	1.50	>	3.— >
egy fél ($\frac{1}{2}$)	3.—	>	6.— >
egy egész ($\frac{1}{1}$)	6.—	>	12.— >

A sorsjegyeket **utánvétellel** vagy a **pénz beküldése** ellenében küldjük szét. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket kérünk, tekintettel arra, hogy a **nyereményhuzások** már **május hó 22-én és 23-án** lesznek azonnal, de legkésőbb

1. év május hó 22-ig
bizalommal hozzánk küldeni.

Török A. és Tsa.

BANKHÁZ
B u d a p e s t,

Hazánk legnagyobb detail osztálysorsjáték üzlete. Főáruháza osztálysorsjáték osztályai:

1. V. Váci-körut 4/a.
2. Múzeum-körut 11.
3. Erzsébet-körut 54.